

Kramérny učivo w

Čísařské frádl. Vlastenšté Noviny.

Roku 1791.

W Sobotu

Nro. 31.

dne 30 Července.

Četj ročný běh.

ORAVSKÉ S nevyšším císařském čárovském Powolením.

Smíšené válečné zprávy.

Ož na den 24. toho obdrželi sme zové vybogowali wsecko nepřátelské zprávy, že hrdinistj Rusowé leženj, 30 děl neb kusů, a 15 praporů. opět nad Turky sťastně své tězyli. Ta zpráva od toho dne znova se potvrzuge, a tak saz fkomnými listy, tak y Wjdeňstými novinami vyznámmost vwádj. Gegj zbežny něnchasy ke třímu stům se počítá. Podobě vyprávowaný zagatých Turků, sam

Neyvyšší Wídce Bnje Repnij, wyzwéděw strze spehýre, že nepřátelé v velikém zástupu blízko Mačjna stogi, s gednjim dílem Ruského wojska Dunaj přessel, a wytazyw na ně, dne 9 čerwence sťastně ge na plavou porazyl. Bylo tu vkrutné krve prolití, nebo se přes čtyři tisíce zbitých Turků počítá, krom tězce poraněných. Slavný wjetz

zové vybogowali wsecko nepřátelské leženj, 30 děl neb kusů, a 15 praporů. Alchmet Arnaut Bassa dwau praporů s některými ginými Turky byl od Rusů Zagat. Rusowé ztratili asy 150 mužů, kteríž na místě zůstali, a porazvinami vyznámmost vwádj. Gegj zbežny něnchasy ke třímu stům se počítá. Podobě vyprávowaný zagatých Turků, sam

neyvyšší Wezýr nebyl daleko od bogisté, a swýma očima na tu hroznau pozážku hleděl. V wogstě Tureckém byl samý vybraný lid Azyatyckého národu, nad kterýmž zprávu wedl Čapán Oglu a Kara Osman Oglu. Wseho bogosvěteho lidu na Turecké straně přes 70 tisíců se počítalo.

Tuto gisotnau zpráwu Ruský Vlaz

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. Hviezdoslava
jor Pan **Ullalia** gákožto schwálny posel
Ruskému Poslowi Panu Knížeti Galley-
nowi dne 20 toho v večer do Výdne
přinesl.

Opokogi, kterýž po nedlauhém čas-
si mezy dworem Rakauškým a Tureckým
bez pochyby zavřen bude, vždy nekdy
slyssime rozličné mjněnij, a mnohým nyz-
neggli geste dosawad na nassi straně
tzvagjcy walečné přsprawy zdagi se
cosy takového předoznamowati, že čehož-
bychom nálezitěho pokoge geste tak bez
dauſati nemohli. Než my o tom docela
gináć zpraweni gsme, a následujcy
zpráwa nám wssecko lépe wyswětlj.

"Cožkoli se o pokogi mluvilo, kte-
ryž s Tureckým dworem zavřen býti
má, w tecto dnech nálezitě se potvrdi-
dlo, a w skutku můžeme dāufati, že
pokog w málo dnech podepsán bude.
Mezy tím ze wssech zpráw, kteréž o té-
to důležitosti zminku činj, widěti gest,
že Turecký dwůr docela giným způsobem
pokoren gest, a nynj daleko vjce po po-
kogi taužj, než gáž sime prvé o geho
nevstupnosti slysseli. Následujcy pře-
padnosti zagisté Turecký dwůr k ginému
myſtlenj přivedly. W jednom dni při-
sly tři velmi truchliwé zpráwy do Kon-
stantinopole. Prvnj od Tureckého Dyz-
flance, kterýž w Berlíně pozůstává, ne-
bo on oznamil Tureckému dworu, že
wssecko geho přičiněnij w stavu nebylo
Prusky dwůr k tomu nakloniti, aby Rus-
sum wálku wypowěděl, a k tomu že po-
sledně takových nevstále odpowědi do-
stává, z kterýchž zrejmě znáti, že při
tomto dworu žádná pomoc nenj k oče-
káwanj. Druhá zpráwa přisla o ne-
sťastné porážce Tureckého a Tatarstého

ORAVSKÉ

MÚZEUM

P. O. Hviezdoslava

wogsta v Babady, a k této hned příraz-
yla se třetj, že cysářsij král. Wyßlancy
Čistovské shromážděni opustili, a nynj
zase že Rakaušké wogsto na wssech stra-
nách k Tureckým hranicem tähne. Tyto
tedy wssecky přispadnosti způsobily tak
mnoho, že Turecká rada, bywossi sérze
to přestraſena, gináć sobě všimyſtila, a
na tom se sinesla, aby se něco wybogo-
wanyh zemij pro wyžednání pokoge
obětorvalo. //

Temesswáru se píše na den 6ho
července: zpráwy z Malach všeprávij
nás, že žádancý pokog tak iſtagje wy-
gednán gest; a přitom se prawj, že
nejen Orsowu, nýbrž také wssecka mís-
ta ležjcy Enassi straně před řekou Vnau,
kteráž sime sťastně wybogowali, podz-
jme. Dále se w též listu píše: "Gest
sýce prawda, že po tu chwili mnozý re-
gimenty nassho wogsta velmi rychle
k hranicem tähnau, y také že se za njimi
veliká zásoba potrawy y giných potřeb
dowáži; než snadně každém na myſt-
pa ne, k čemu toto wsse sňěruge; kdež
se nowé hranice budau wyměrowati;
tuk zagiſté potřebj gest wětſjho počtu
wogsta, tak abychom ta mísťa, kteráž
nám wyžednánim pokoge připadnau,
nálezitě osaditi mohli." — Dle zpráwy
z Bužymirálu we Malassch, Rakaušké
wogsto w oné straně nedáwno sobě pol-
ní stany rozbilo, a přednji stráže pod
zpráwau gednoho Generálmajora až v
mísťa tak praveného Oborsy rozstanovené
stogegi. //

Vleyposledněgssí zpráwa z Rakauš-
ského na den 24 toho také nám mnoho
o brzkém pokogi slibuje; než prawj
přitom, že se gednání w Čistově předce

az do konce měsíce srpna protáhnouti může; nebo po tu čas v náležitě vyznáno není, kdy, na jaký způsob a w jakém stavu nás císařský dvůr některé vybogowané země Turkum nazpátek vrátí, a násseho dvora poslední sneseni strany pod výzem Orsowy a Tureckých Charvát teprw byl základ k tomu a gasko pravidlo, podlé kteréhož se ostatní článkové pokoge vygelnávati budau. K tomuto prodléwání také bez pochyby y to přiležitost dalo, poněvadž se Beržljnský dvůr s Petrohradským také dřjve porovnatí chce. Wissat y toto gedenání wezme svůj šťastný konec. Pan Obrsst Bissowswerder, Generáladjutant Pruskeho Brále, kterýž se násseho Mocnáre we Wlassiho nezpustil, před několika dny přigol nažpátek, a we Wjdní žistane tak dlaního, dokudby svého gedenání ke konci nepřivedl. — Gestě w této zprávě se dokládá, že pevnost Orsowa není to město, o kteréž se při Čistovském shromáždění gedenalo, nybrž že to gesto stará Orsowa městecko na Banátské straně; pevnost Orsowa pak že přináleží mezi ta města, kteráž opět Turkum do rukou přigjri mag.

^{*)} Tato zpráva gest nám podivná, a nemůžem mysliti, aby kdy na místě pevnosti Orsowy — stará Orsowa charné městecko gmjno býti mohlo.

Podlé zprávy z Bukarestu na den 2 července dowěděli smě se, že císařství Páni Wissancy Baron Herbert a Hrabě Esterházy gestě do toho dne w Bukarestu byli, a pozdnejsi zpráwy, genž z Bukarestu odedne 7 července přichází, gestě nečinj ziminky, žeby se tito Páni

Wissancy do Čistova byli odebrali. — Wissancy císařský král, gjzdný lid, kterýž ležel w Moldawě, hnul se k Bukarestu, a z Sedmihradská 8 patalionů pěchoty gjz okolo Bukarestu stojí. Druhý Waslašský hraničný regiment zatáhl kordon ofold řeky Sereci, a geho stob w Fokssanach pozůstává. Seklerštý regiment od Fokssan až k tak říčenému městu Buzsco odtáhl, a má poručeno, aby z Halizye přicházejicý děla a giné válečné nástroje stráži opatřil. Podlé gisťe zpráwy, válečného lidu w Braille byly 18 tisíců pozůstává; Řiditel pevnosti gest Machomet Bassa a Seraskyer gmě nem hadci Abdy. O Rusých po tu chwjli není slyšeti, zdali pevnost Brailu obkleší. — Turci po tu dobu warugji se násseho nepřátelstva na nassi straně, a málo předtím dva koně, s kterýmiž dva císařství wogacy k nim vbehli, násli náspek vrátili. — Prawi se, že mezi Minstry při Čistovském shromáždění přiměří až do konce srpna měsíce vloženo gesto. W polném ležení v Bukarestu násseho císařství lidu pozůstává 14 patalionů pěchoty, 19 dywizy gjzdy, a 30 děl.

Giný list z Bukarestu na den zhočerwence dává nám tuto zprávu. Do času vloženého přiměří obě strany zdrží se odewseho nepřátelstva, a mezi tím Páni Minstry na instrukcy svých dvorů očekávati budau. Pokud násse wogacy po několika dnech dále k Tureckým hraničem pocanfne, to se nestane z žádné giné příčiny, než aby gjzdný lid snáze píce dostávati mohl, poněvadž nyní na zelenau pastvu 5 hodin cesty koně hnáti musí, a protož vždy k tomu

dwani dñj potřebují. W polním ležení v Bukarestu stojí toto wogsto; w przewnej linyi pod zpráwau Generálmajora Horwata I patrolion Nitrovských, 2 pat. Oroských, a 2 dywizy Erdedských husarů pod zpráwau Obręsza Degensfelda 2 pat. Splenských, 1 pat. Cysarzov. W druhé linyi pod zpráwau Generálmajora Hraběte Reglewoice I pat. Baumických, 1 pat. od 2ho Seklerstého regimentu, 2 pat. od 1ho Seklerstého reg., 1 pat. Pellegrynských, 2 dywizy Erdedských husarů, a 2 dywizy Safojských husarů. Korpo reserwo má pod swau zpráwau Generálmajor Mesaros, pod kterýmž pozůstává I pat. Splenských pat. Alwinických, 1 pat. Ant. Esterházy, a regiment Barkovských a Seklerstého husarů.

(Bud. N. u. 54 a 55.)

3 Sedmihradská list psaný na den 7 toho měsíce praví, že se vůbec gesste o válce miloví, poněvadž ze všech nyněgssich přípraw nemůž se pokoj nijkerak souditi. Wogenštá zpráwa w pevnosti Barlowicích byla tázána, mnoholiby zbytečných kusů a prachu k wogstu do Malach odvěsti mohla. A k tomu 3 Sedmihradská dowážení potravy do Malach nevstále trvala, tak syce, že gíž veliké a velmi nashromážděné sspíž že ležeti musegi. Brom toho wogstu, kteréž nyněgssim časem ve Malach leží, gesste tam 19 patrolionů přitáhnouti má. Také wossecká děla, kteráž w Sfusztové w rešerwu pozůstávala, na rychlost byla k wogstu odvezena. 3 toho tedy ze všeho nedá se tak snadné pomyslit, abychom Tureckou tvrdosignost

gednáním o pokoj ohnuli, anobravské diti mužeme, že gesste delší časem válka trvali muže. — (Když vyšse postavené a tyto nynj podotknuté zpráwy dohromady srovnáme, shledáme na oko, že gedny druhým na odpor stojí, a my w pravdě w stavu negsime dosavad bud pokoj aneb válku, kterázby déle trvala, předpovědji.)

(Bher. Kur. n. 54.)

3 Petrohradu přicházející zprávy gíssi, že Anglický smlauvec Pan Faustner w svém gednání pti Ruske Cysarstvo wne právě níčho vystřídi nemuze, a gálež gí koli výminky předložil, tato nepohnutelná Cysarowna wossecky zavrhla. Cegi cysarstvá Milost zůstává na tom, gálež se byla prve prohlásyla, že od Očakowa a toho podkragi, kteréž mezi řekami Bogem a Dněstrem leží, nikterak nevpustí. W gisotě se musí říci, že Rusky dwůr nynj pro svou stálost mezi všemi dvory w Evropě gíž nezáznamenitěgss a neyslavíce, nebo ten sobě nedá pravidel žádných předpisovati.

3 Brandenburgská píše se na den 9 července, že snad za krátký čas Prusko wogsto okolní stranu w Poznání Thoru a Gdanská osadi. Tato zpráwa, gálež se zdá, chce nám povídjeti to, o čemž smímy gíž mnohdykrát psali, že snad předce Prusky dwůr Polštá města Thorn a Gdansk se vším přislussenstvím obdrží. W některých novinách píše se k tomu, že budou některé země tak sfreymarcty, že se celá Evropa nad tím podiví. My negsime wětšejm duchem nadchnuti, abyhom ten freymark předpověděli; nž o tom smí psali dávno, že Polácy